

Državno posestvo v Sv. Juriju v rokah obdelovalcev

V nedeljo so na državnem posestvu v Sv. Juriju pri Celju bili že od starih jutraj na nogah. Ko se je dan nagibal k popoldnevu je bilo že vse na moč ozaljšano. Dekleta so vpletla med zelene vence cvetlice, ki jih je vzgojil vrtnarski brigadir in predsednik delavskega sveta Alojz Jančič, ki se je trudil, da bi ta dan bil za vse delavce na posestvu res praznično doživetje.

Nad štirideset let že obstoja kmetijska šola v Sv. Juriju. Najstarejši se še spominjajo, kako težko so dobili pod Avstrijo pravico do slovenskega pouka. Pravico do vstopa v šolo so takrat imeli le sinovi premožnih kmetov. Le redki marljivo fantje so s priporočilom župnika in sreskega načelnika dobili dovoljenje za vpis. V stari Jugoslaviji se ta krivica tudi ni popravila. Med okupacijo so spet uvedli nemški jezik, pozneje pa so iz strahu pred partizani Nemci šolo razpustili in uredili v njej prehodno bolnico. Pred razsulo hitlerjevske Nemčije so iz šole odvele več živ in mrtvih inventar, da od šole ni ostalo drugega kot prazno zidovje. Po osvoboditvi so se z vno moč obnovitvenih del. Posestvo so razširili. Ob ustanovitvi je šolsko posestvo imelo 40 ha zemlje. Ko so pred drugo svetovno vojno dobili še pašnike na Boču, je posestvo imelo 50 ha. Sedaj meri posestvo 400 ha. Zadnja leta so močno poboljšali hektarski donos. Leta 1910 so na ha pridelali 11,8 stotov pšenice, letos pa 29 stotov. Jecmen so dvignili od 9,8 stotov na 30 stotov, rž od 13,5 na 25 stotov. Zivine so imeli nekada 28 glav, danes je imajo 125 glav. Od 40 svinj je število naraslo na 360.

Perutnine imajo 1000 komadov. Prav tako je naraslo število ovac in čebelnih panjev. Tudi zgradili so mnogo. Zgradili so racovnik, nov kokošnjak in pravkar dovršujejo dva nova svinjaka in gnojšče. Lani so zgradili poleg hlevov tudi stanovanjsko hišo ter napeljali elektriko in vodovod na priključeno posestvo na Slomu.

Letos bodo razglasili tudi nove udarnike, čeravno so jih v prvem polletju razglasili že enajst.

Dan, ko je predsednik delavskega sveta Jančič prejel v roke ključke državnega posestva, je za njih pomemben. Sidelili so, da bodo skrbeli za to, da se bolj dvignejo donos posestva, da bo v ponos njim in zgled vsem kmečkim gospodarstvom.

DRUŽMIRSKI KMETJE TARNAJO, DA NI KROMPIRJA

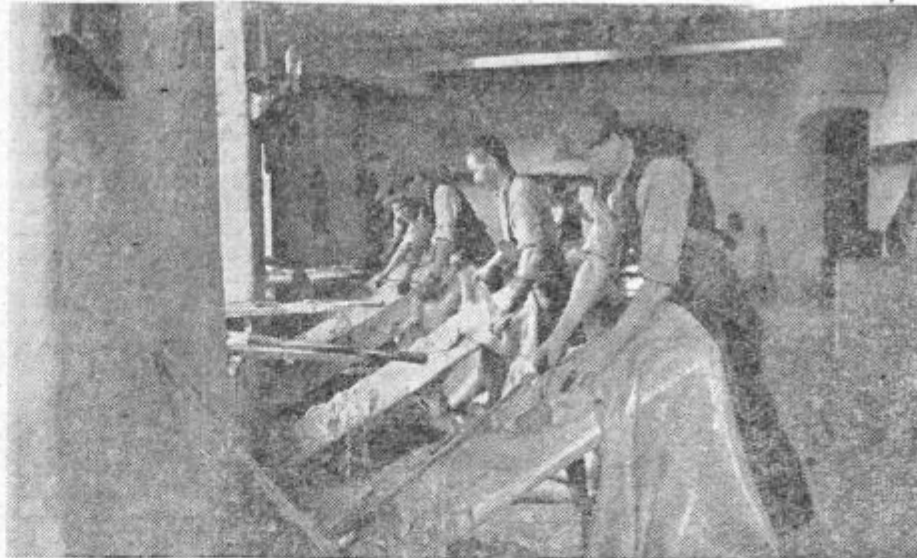
Tudi lani so večji družmirski kmetje tarnali, da ni in ni krompirja za obvezno oddajo, za skupnost. Letos, ko so tik pred kopanjem krompirja — ponekod so ga že izkopali — pa zopet tarnajo in jadtujejo, da ni krompirja, ker ga je vzela suša. Tako se izgovarjajo iz leta v leto. Toda kdo jim bo verjel. Poglejmo pridelek krompirja na njihavih združnih ekonomijah, kjer najdemo gomolje, ki imajo po 30 do 35 krompirčkov. Beli domači krompir tudi ni dosti slabši. Zadržna zemlja pa ni prav nič boljša od zemlje večjih kmetov. Sma pač pred odkupom krompirja. Najbrž bo potrebno, da bodo manjši kmetje dali zgled.

CELJSKI TEODIJA

LETO III
30. 9. 1950
Štev. 39.
CELJE

GLASILO OSVOBODILNE FRONTE OKRAJEV CELJE-MESTO, CELJE-OKOLICA IN ŠOŠTANJ

Šoštanski usnjarij po 162 letih gospodarji tovarne

Usnjarij pri delu

čici in Spodnji Rečici. Polletni plan so obrati dosegli po količini 101 odst. finančno pa 108 odst. V mesecu juliju je bil najboljši obrat Reči-a, ki je plan presegel za 30 odst. Brigadni način dela so najboljšje uvedli v Šoštanju, kjer stalno tekmuje 23 proizvodnih brigad.

Neupravičenih izostankov, ali tridnevni bolezenskih dopustov v šoštanski tovarni ne poznajo. Najboljši je podplatni oddelek, v katerem dela nosilec medalje dela Ivan Srebre, ki je v tovarni že 53 let. V lužarni se odlikuje Miha Hliš, večkratni udarnik, ki presega normo povprečno za 10%. Pri izdelavi kroma je najboljša Lojza Grabner večkratna udarnica, ki presega normo do 18 odst. Posebne zasluge za uspehe usnjarne imajo še Franc Hleb, Miha Malenšek, Martin Zaurkovnik, Angela Petek in drugi. Med delavci pri pomožnih obratih se najbolj odlikuje večkratni udarnik Franc Jurjevec, ki je prvi v šoštanski tovarni dosegel petletni plan, mormo pregega povprečno za 55 odst., v juliju je presegel normo celo za 77 odst.

Tovarna usnja v Šoštanju spada med največje tovarne usnje v državi, tudi po kvalitetni izdelavi je med prvimi. Preteklo soboto se je delavstvo vseh obratov zbralo v ozaljšani sindikalni dvorani. Po govoru direktorja Stegnarja, je glavni direktor usnjarske industrije tov. Kumar, predal predsedniku delavskega sveta ključke tovarne. Tako so šoštanski usnjarij po 162 letih postali gospodarji tovarne, ki so jo s krvavimi žulji postavili njihovi predniki.

L. F.

Letošnji pridelek grozdja je zelo dober

Letos je za vse pridelke letina nekoliko zgodnejša. Tudi grozdje je hitreje dozorelo, le škoda, da so mnogokje prehito začeli obratirati, boječ se slabega vremena in nočnih obralcev. Pаметen gospodar je vseeno počakal. Sele ta teden je napočil pravi čas trgatve.

Letošnji pridelek grozdja je zelo dober. Toča je naredila občno škodo le v okolici Ponikve in Dobrne. V teh krajih je pridelek za 20 odst. slabši kot drugod. Najboljši pridelek imajo zadružniki v Zusmu, katerim bo en hektar vinogradov dal 7.000 kg grozdja.

Trgatev menda ne bo delala posebnih težav, vendar ne bo odveč, če po-

sestnike vinogradov opozorimo na nekaj posebnosti glede odkupa. Zelo nekoristno, navado imajo nekateri kmetje, ki mešajo slabše vino med boljše vrste. Pri tem izgubi pridelek na kvaliteto, kar vpliva tudi na ceno. Na primer: Sortiran laški rizling ima ceno 4,50 din za maligan. Nesortirani zgubi na ceni, ker za tako vino dobi kmetovalec le 3,85 din. Poleg sortiranja je treba omeniti tudi kletarjenje in pravo sodov. Malo več truda, prinese vinogradniku neprimerno večji zaslužek.

Marsikje, posebno pa še v Savinjski dolini, gojijo samorodnico ali po domače »šmarnico«, ki je zelo škodljiva. Prodaja in odkup takega vina je prepovedan. Pаметen vinogradnik bo torej vina lepo sortiral z željo, da bi bil njegov pridelek uvrščen med najboljše. Tudi ta trud in skrb bosta pri odkupu poplačana. Odkupna podjetja bodo najboljša vina odbrala in jim določila do datek. Ocenjevali bodo po točkah. Vino, ki doseže 75 točk, bo vinogradniku prineslo 12 odst. dodatka na osnovne prejemke. Od 73 točk naprej pa je na vsako točko 2 odst. dodatek večji. Osnovne prejemke in dodatke bodo plačevali z boni.

-k.

75 LETNICA GASILSKEGA DRUŠTVA V KOZJEM

Preteklo soboto in nedeljo je prstovoljno gasilsko društvo Kozje proslavilo na svečan način petinasedemseto obletnico obstoja.

Ta proslava je bila za Kozjane velika in častna manifestacija, kajti društvo je bilo ustanovljeno leta 1875 in je četrto najstarejše društvo v naši državi. Prav zato so se kozjanski gasilci marljivo pripravljali za ta jubilej. Obnovili so tudi gasilski dom s stolpom za sušenje cevi, da izgleda kakor nov. Slavnosti so se pričele v soboto z bakljado in svečano akademijo in nadaljevale v nedeljo z budnico, povorko, govori, izročitvami pohval zaslužnim gasilem, mimohodom in gasilskimi vajami.

Pri slovesnostih so bili navzoči zastopniki ljudske oblasti, množičnih organizacij in gasilskih društev. Poleg teh je bilo navzočih nad 100 uniformiranih gasilcev in 14 uniformiranih gasilk, kakor tudi veliko število ostalega občinstva. Slovesnost je potekala nadvse lepo in disciplinirano. Občinstvo je bilo navdušeno nad prikazanimi vajami.

Pri tej priliki je sekretar republiške gasilske zveze tov. Zaletel daroval kozjanskemu društvu v priznanje za požrtvovalno delo 15.000 din, najstarejši aktivni gasilec tov. Brglez pa je dobil 1000 din. Prepričani smo, da bo to marljivo društvo vztrajalo še naprej na tej poti.

A. S.

KONČNO BO TUDI SINDIKALNI DOM NA MIKLAŠKEM HRIBU DOGRAJEN

Ljudje so z upravičeno nevoljo gledali pod Miklaški hrib, kjer stoji ogromna nedograjena stavba. Okrajni sindikalni svet se je končno sporazumel z upravo Tovarne emajlirane posode, da bodo dokončali vsa dela. Zgradba sicer letos še ne bo gotova, drugo leto pa bo sprejela pod streho okrog sto samcev-delavcev. V domu bo tudi kuhinja. Sobe bodo opremljene in ogrevane s centralno kurjavo. Imeli bodo čitalnico in vse higienske naprave.

Celjani bodo tega sklepa gotovo veselili; dobro bi bilo, da bi pričeli z delom tudi pri ostalih nedograjenih stavbah.

—k.

Volitve skupin Ljudske inšpekcije morajo biti dobro pripravljene

Mandatna doba ljudskih inšpektorjev je potekla, zato morajo še v letošnjem letu biti nove volitve. Najprej so bile volitve predvidene ob koncu zadnjega tromesečja, ker pa so pred nami še volitve v osnovne organizacije OF, je prevedeno, da morajo volitve ljudskih inšpektorjev biti do konca oktobra končane. Priprave za volitve naj bodo v skladu s tekočimi nalogami političnih

organizacij v okviru Fronte. Skupine ljudskih inšpektorjev bo najbolj prikladno izvoliti na predvolilnih sestankih osnovnih organizacij OF.

Odbori osnovnih organizacij in upravni odbori sindikalnih podružnic bodo sestavljali kandidatne liste in izvajali volitve. Za ljudske inšpektorje naj člani izberejo najboljše člane OF in sindikatov.

Da bi novoizvoljene skupine ljudskih inšpektorjev čimprej začele delovati, morajo odbori OF in sindikalnih podružnic zagotoviti, da ostane v novoizvoljenih skupinah, vsaj ena tretjina starih inšpektorjev, seveda le najboljše.

Ljudske inšpektorje bomo volili na sestankih osnovnih frontnih organizacij ali sindikalnih podružnic, s tajnim ali javnim glasovanjem. Vsekakor je treba na teh sestankih predhodno obrazložiti pomen in naloge ljudskih inšpektorjev, ker večina ljudi tega še do danes ne ve in seveda tega organa ljudske oblasti ne zna ceniti niti uporabljati. Nadalje je treba ob izvolitvi inšpektorjev gledati tudi na to, da bodo izvoljeni taki ljudje, ki bodo voljni delati v korist skupnosti in ne bodo zamenjali svojih dolžnosti, kakor se je zgodilo lani, da sploh legitimacij niso dvignili. Take volitve bi dosegle le polovičen uspeh. Dosegli bi predvideno število inšpektorjev, koliko teh izvoljenih ljudi bi res izpolnjevalo dolžnosti, pa bi ostalo vprašanje.

Ljudski inšpektorji dobijo po izvolitvi legitimacije, katere jim izstavijo okrajni ali mestni odbori OF in kontrolne komisije. Pri razdeljevanju legitimacij morajo kontrolne komisije biti elastične, ker morajo izvoljeni inšpektorji dobiti legitimacije osem dni po izvolitvi.

DRŽICEVA KOMEDIJA „Dundo Maroje“ V CELJU

Pred gostovanjem Šentjakobskega gledališča 30. IX. in 1. X. t. l.

V tem mesecu je bil v Dubrovniku veličasten festival dubrovnške renesanse. Večer za večerom so pred številnim domačim in tujim občinstvom vstajali veličastni dokumenti dubrovnške kulture izpred dobrih 400 let. Dubrovnik se je takrat razcvetel v materialno in duhovno bogato mesto, ki je resno telmovalo s kulturnimi žarišči renesančne Italije. Eden izmed najlepših literarnih izdelkov tistih časov je Držiceva razgibana komedija »Dundo Maroje«, ki je bila prvič uprizorjena natančno pred 400 leti (1550). To je komedija čudovitih intrig, velike življenjske radosti, smeha, uživanja in celo divje razbrzdaneosti, kar vse je ob prelomu iz srednjeveške ožine, zakrknjenosti in vsestranskega utesnjevanja človeškega duha moralo bruhniti na dan. Eksplozija nasilno utesnjenih življenjskih energij je bila tako močna, da se ji ni mogel izogniti niti pisatelj komedije — duhovnik Marin Držić in je napisal nekaj mest, ki se zde poslušalcu našega stoletja včasih celo nekoliko spotakljiva. Original je pisan v tipičnem dubrovniškem narečju z močnimi primesmi lokalizirane italijanščine. Prevod je skušal rešiti sočne elemente dubrovnške govorice z italijanskim koloritom vred.

Šentjakobsko gledališče, ki stoji tik pred proslavo 30 letnice svojega pomembnega dela, je z uprizoritvijo te komedije v Ljubljani in na mogočni turneji po Primorskem, želelo seznaniti široko slovensko občinstvo z veličastnimi, lahko trdimo evropskimi vrednotami naše jugoslovanske renesanse. Z istim namenom prihaja gledališče k svoji visoki cenjeni celjski publiki, ki še ni imela prilike videti te odlične komedije. Na predstavo še posebej opozarjamo celjske višješolce, ki v šoli obravnavajo obdobje dubrovnške renesanse.

V delu nastopajo: Strukljeva, Fleretova, Kramaršičeva, Simončičeva in Grgurevičeva ter Penko, Sadar, Batelino, Petrovič, Jeršin, Moser, Zakrajšek, Demšar, Kovačič, Serjak in drugi.

VSAKEMU PO NJEGOVEM DELU

Ta način plačevanja velja danes pri nas in bo veljal še določa časa. Poglejmo si, ali se ta način nagajevanja uveljavlja tudi pri delitvi stanovanj. Priznajmo, da mnogokrat ne. Razume se, da spričo dotoka ljudi iz podeželja in normalnega prifaška prebivalstva ter prepočasne graditve stanovanjskih blokov, tudi najbolj idealen in pravičen način delitve stanovanj, na koncu vendarle ostane neupravičen. To iz razlogov, ker stanovanj ni in zato ni mogoče vsem proslilecni ustreči. Če bi lastniki hiš in oni najemniki, ki imajo premalo zasedeno stanovanje, imeli več razumevanja do tega zelo težkega problema, bi marsikatera družina, pa tudi posamezniki, bili preskrbljeni vsaj do neke mere s primernim stanovanjskim prostorom.

Tipičen primer nerazumevanja stanovanjskega problema se je zgodil pri tovarišču štel Dori v Razlagovi ul. Omenjena je imela 4 sobe in sobe za hišno pomočnico, kuhinjo,

kopalnico in ostale pritlikline. Celotno stanovanje meri 113 kv. metrov. V tem stanovanju so do preteklega tedna stanovali poleg štel Dore, ki je imela dve sobi, se trije podnajemniki. Stanovanjska komisija je izdala še meseca maja odločbo, za utesnjen v prid družini oficirja JA. Proti tej odločbi se je štel Dora pritoževala na vseh mogočih forumih okrajnega in republiškega merila.

Zadeva se je vlekla od maja do druge polovice septembra. V tem času je bila zaradi dajanja neresničnih podatkov kaznovana s 3000 din. Pretekli teden ji je bilo stanovanje utesnjeno, oficir s svojo družino pa je bil pripravljen za vselitve, toda šteljeva je pred nosom družine zaklenila vrata. Vprašajmo se, ali je imela omenjena tudi do okupatorjevih oficirjev takšen odnos?

No, ljudska oblast je zadevo rešila v prid delovnemu človeku, ki je pripravljen braniti našo neodvisnost in štrtovati življenje za boljšo bodočnost delovnega človeka.

J.

ČLANI ZVEZE BOREV IN MNOŽIČNIH ORGANIZACIJ!

Udeležite se manevra Ljudske tehnike in Strelske družine, ki bo v nedeljo 1. oktobra. Za partizanski pohod se prijavite najkasneje do petka pri vodstvih množičnih organizacij.

POMOČ ORGANIZACIJI PIONIRSKIH SVETOV

Kakor povsod v Sloveniji, se tudi v okraju Celje-okolica v tem času mnogo govori o novem, bolj demokratičnem načinu dela v pionirskih organizacijah. Pionirji v vsakem kraju sami nestrno čakajo, kdaj bo izvoljen starešinski svet tudi pri njih. Njihove želje so vendar velike in o čemu vse niso že davno sanjali, kar se sedaj lahko uresniči. Izvoliti torej krajevne pionirske svete, je najbolj nujna naloga vseh množičnih organizacij, posebej pa še partijskih organizacij. Vsem nam more biti jasno, da je vzgoja najmlajših naša skupna stvar in nam ne more biti vseeno kakšni ljudje bodo izvoljeni v pionirske svete in kako bodo ti razumeli svojo nalogo.

Seveda se pojavljajo tu in tam tudi nejasnosti. Da bi se te čim prej odpravile in da bi lahko novi način dela prišel vsepovsod do izraza, je okrajni in iniciativni pionirski svet sklical aktiv, ki bo terenu v pomoč. Na konferenci aktivna dne 21. t. m. se je temeljito razpravljalo o že doseženih rezultatih na terenu kakor tudi o vseh nejasnostih, ki so se do sedaj pojavile. Člani aktivna so prevzeli skrb za posamezne kraje, kjer bodo nudili pomoč množičnim organizacijam pri izvolitvi pionirskega sveta n skrbili, da bodo odredi začeli delati po novih oblikah. Pionirski sveti morajo biti izvoljeni najkasneje v prvi polovici oktobra.

Mi pa ne pozabimo — tudi v skrbri za vzgojo najmlajših se kaže naš odnos do zgraditve socializma.

D. B.

LETNI PLAN SO IZVRŠILI

Dne 21. 9. 1950 je kolektiv sodarske delavnice lesnoindustrijskega obrata slavil veliko delovno zmago; izvršil je plan za leto 1950.

Kljub težočam pri dobavi materiala, je kolektiv častno in borbeno prenašal težkoče, kar je rodilo uspeh ter s tem pokazal ostalim oddelkom obrata, kaj zmore kolektiv, ki složno in z razumevanjem premaguje razne težave. Želim in čestitam delovnemu kolektivu sodarske delavnice še mnogo uspeha v izvrševanju planskih nalog.

-ar.

NA ZADRUŽNI EKONOMIJI V DRUŽMIRJU BODO LETOS POSEJALI VEČ ZITA

Z globokim oranjem bodo na združni ekonomiji v Družmirju začeli v začetku prihodnjega tedna. Orali bodo z Ustrojevimi traktorji. Tudi za setev ozimnega zita se pripravljajo. Lani so posejali 1,75 ha ozimnega zita, letos pa ga bodo 3 ha. Upravnica ekonomije tov. Jonkova pravi, da hočejo tudi družmirski združni prihodnje leto prispevati svoj delež skupnosti z čim večjo oddajo zita.

L. F.

